

Активите и пасивите по отсрочени данъци се представят компенсирано във финансовия отчет.

12. Провизии, условни задължения и условни активи

12.1. Като провизия в съответствие с изискванията на СС 37 – Провизии, условни задължения и условни активи в СИД АД се третира и отчита задължение с неопределена срочност или размер.

Провизията е реално съществуващо задължение на предприятието към датата на финансовия отчет, за което сумата или времето на погасяване са несигурни, неопределими с точност.

Провизия се признава в баланса и като текущ разход, когато се обективират следните условия:

а) Като резултат от минали събития към датата на изготвянето на баланса предприятието има текущо:

- правно задължение, произтичащо от: договор - според неговите клаузи; действащото законодателство или друго приложение на закона, или
- конструктивно задължение, произтичащо от действия на предприятието, чрез които то е показало на други страни (персонал, контрагенти, общество), че ще поеме определени задължения, които има намерение да изпълни или то е приело програма за реструктуриране, която се планира и ръководи от ръководството.

б) има вероятност за погасяване на задължението да бъде необходим паричен поток от ресурси, включващи икономически изгоди;

в) може да бъде направена надеждна оценка на размера на задължението.

За признаването ѝ се прилага най-добрата и надеждна приблизителна оценка на разходите, необходими за покриване на текущото задължение към датата на баланса, при отчитането на която се вземат под внимание рисковите и несигурни събития и обстоятелства, които ги съпътстват.

Когато ефектът от времевата стойност на парите е съществен, сумата на провизиите се дисконтира като се използва дисконтовата норма преди облагане с данъци, отразяваща текущите пазарни оценки на времевата стойност на парите и, ако е подходящо, специфичните за задължението рискове.

Към всяка дата на баланса сумите на признатите провизии се преразглеждат и и коригират - актуализират чрез доначисляване на провизии или чрез намаляване на вече отчетените провизии, с цел тяхната най-добра приблизителна оценка. В случаите, в които се установи, че за погасяването на задължението вече не е вероятно да настъпи изтичане на ресурси, съдържащи икономически ползи, провизията се реинтегрира.

Не се признават провизии, свързани с бъдещи разходи за дейността на предприятието.

12.2. Като условни активи в СИД АД се третират възможните активи, възникнали в резултат на минали събития и чието съществуване ще бъде потвърдено единствено от настъпването или ненастъпването на едно или повече несигурни бъдещи събития, които не са изцяло под контрола на предприятието.

Условните активи обикновено възникват от непланирани или други неочаквани събития, които пораждат възможност в предприятието да постъпи поток икономически ползи.

Условните активи не се признават във финансовите отчети. Условен актив се оповестява, когато постъпването на поток икономически ползи е вероятно. Когато обаче реализацията на прихода е практически сигурна, тогава свързаният с нея актив не е условен актив и подлежи на признаване.

12.3. Като условни задължения в СИД АД се третират:

а) Възможните задължения, произтичащи от минали събития, резултатът от които ще бъде потвърден единствено с настъпването или ненастъпването на едно или повече несигурни бъдещи събития, които не са изцяло под контрола на предприятието.

б) Настоящи задължения, произтичащи от минали събития, които не са признати във финансовия отчет или защото не е налице вероятност погасяването им да доведе до изтичане на икономически ползи, или защото сумата на задължението не може да бъде остойностена достатъчно надеждно.

Условните задължения не се признават във финансовите отчети.

Условното задължение се оповестява, освен ако вероятната необходимост от изходящ паричен поток ресурси, включващи икономически ползи, за погасяване на задължението е отдалечена във времето.

Условните задължения се оценяват продължително, за да се определи дали се е появила вероятна необходимост от изходящ паричен поток ресурси, включващи икономически ползи. Ако се е появила такава вероятна необходимост за статия, която преди е била третирана като условно задължение, провизията се признава във финансовите отчети за периода, през който е настъпила промяната.

13. Доходи на персонала

В предприятието са реализират и по реда на СС 19 – Доходи на персонала се начисляват суми за доходи на персонала по видове, както следва:

13.1. Краткосрочни доходи на персонала - онези доходи на персонала, които стават напълно изискуеми в рамките на 12 месеца след края на периода, в който персоналът е положил труд за тях.

Предприятието признава като задължение недисконтираната сума на оценените разходи по платен годишен отпуск, очаквани да бъдат заплатени на служителите в замяна на труда им за изминалия отчетен период.

13.2. Доходи след напускане - доходи при прекратяване на трудовото или служебното правоотношение преди нормалния срок за пенсиониране.

14. Правителствени дарения и правителствена помощ¹¹

Първоначално финансиране от Правителството (правителствено дарение), както и получените в предприятията дарения от трети лица се отчитат като финансиране, когато има значителна сигурност, че СИД АД ще получи финансирането и ще изпълни условията, при които то е отпуснато.

Правителствено дарение, целящо да обезщети предприятието за текущо възникнали разходи се признава като приход на систематична база в същия период, в който са възникнали разходите.

Правителствено дарение или дарения от трети лица, целящи да компенсират предприятието за направени разходи по придобиване на амортизируеми активи, се признава като приход от финансиране пропорционално на начислената за периода амортизацията на активите, придобити с полученото финансиране.

Правителствени дарения и дарения от трети лица, свързани с придобиването на неамортизируеми активи, се признава като приход от финансиране на определена от предприятието база, свързана с условията на дарението.

Правителствено дарение, свързано с преотстъпени данъци се признава в обема на приходите през периодите, през които са отразени разходите за изпълнение на условията по преотстъпването на данъците.

Преотстъпеният корпоративен данък и намалението на корпоративния данък по смисъла на Закона за корпоративното подоходно облагане се отчита като резерв¹².

Опростените данъци се отразяват като приходи от финансиране за периода, в който е направено опрощаването, когато те текущо са били отразени като разход за дейността.

¹¹ Следва да се оповестят тези от долуизброените форми на финансиране, които имат приложение в конкретното предприятие.

¹² Оповестяването е приложимо, ако отчитащото се предприятие преотстъпва данък по реда на ЗКПО.

Опростените заеми без условия се отчитат като текущи приходи. Опростените заеми при определени условия се отчитат като финансиране и признават като приходи от финансиране при изпълнение на съответните условия.

15. Лизинг

15.1. Финансов лизинг

По реда на СС 17 – Лизинг, като договор за финансов лизинг в СИД АД се третира договорите, при който наемодателят прехвърля на наемателя в значителна степен всички рискове и изгоди, свързани със собствеността върху актива.

Разграничаването между финансов лизинг и експлоатационен лизинг при тяхното текущо отразяване и периодично представяне във финансовите отчети се извършва в съответствие с принципа "предимство на съдържанието пред формата".

15.1.1. Предприятието като лизингодател по договори за финансов лизинг:

В началото на лизинговия договор като вземане се отчита определената в договора обща сума на наемните плащания.

Разликата между общата сума на договорените наемни плащания и справедливата цена на отдадения актив се отразява като финансов приход за бъдещи периоди, които се признават в текущия период, пропорционално на относителния дял на подлежащите на получаване суми по договора за периода в общата сума на договорените наемни плащания.

Отдадения актив се отписва по неговата балансова стойност.

Като текущ финансов приход за периода се признава част от финансовите приходи за бъдещи периоди пропорционално на относителния дял на подлежащите на получаване суми по договора за периода в общата сума на договорените наемни плащания.

15.1.2. Предприятието като лизингополучател по договори за финансов лизинг:

Финансовият лизинг се признава в началото на лизинговия договор като актив и пасив в счетоводния баланс.

Активите, придобити чрез финансов лизинг се признават с размер, който в началото на лизинговия договор е равен на справедливата стойност на наетия актив или, ако е по-нисък - по сегашната стойност на минималните лизингови плащания.

Задължението се отчита по определената в договора обща сума на наемните плащания.

Разликата между справедливата стойност или стойността на минималните лизингови плащания и определената в договора обща сума на наемните плащания се отчита като финансов разход за бъдещи периоди.

Като текущ финансов разход за периода се признава част от финансовия разход за бъдещи периоди, пропорционално на относителния дял на дължимите минимални лизингови плащания по договора за периода в общата сума на договорените наемни плащания.

15.2. Експлоатационен лизинг

15.2.1. Предприятието като наемодател по договори за експлоатационен лизинг

Плащания по експлоатационен лизинг, по който предприятието е страна - наемодател се признават като постъпления от продажби (наеми) на база линейния метод за времето на продължителност на лизинговия договор.

Предоставените по експлоатационен лизинг активи се водят в счетоводен баланс и им се начислява амортизация (когато те са амортизируеми).

15.2.2. Предприятието като наемател по договори за експлоатационен лизинг

Плащания (начислените наемни вноски) по експлоатационен лизинг, по който предприятието е страна - наемател се признават като разход за външни услуги на база линейния метод за времето на продължителност на лизинговия договор.

Когато в лизингов договор освен наемните плащания (наемът) се предвиждат и допълнителни плащания (ремонт, подобрения, застраховки и други), те се отчитат отделно от наема.

16. Търговски и други задължения

Търговските задължения, лихвените заеми и кредити се отчитат първоначално по цена на придобиване, намалена с присъщите разходи по транзакцията. След първоначалното

признаване, лихвените заеми и кредити се отчитат по амортизируема стойност, като всяка разлика между номинал и размера на падеж се отчита в обема на разходите през периода на ползване на заема на база ефективния лихвен процент (*виж оповестяване на финансови инструменти*).

17. Приходи

Основните източници на приходи за СИД АД са извършването на сухопътни транспортни услуги в страната и ЕС ¹³

Приходът от продажбата на продукция, стоки и други активи се признава, когато значителна част от рисковете и ползите, присъщи на собствеността, се прехвърлят на купувача, налице е икономическа изгода, свързана със сделката по продажбата и направените разходи или тези, които ще бъдат направени във връзка със сделката, могат надеждно да бъдат изчислени.

Приходи от извършени услуги се признават пропорционално на степента на завършеност на услугата към датата на баланса при условие, че резултатът от сделката може да се оцени надеждно. Етапът на завършеност се определя на база анализ на свършената работа.

Приходът, създаден от ползването на активи на предприятието от други лица във вид на лихви, лицензионни такси и дивиденди се признава, когато сумата на приходите може да бъде надеждно изчислена и за предприятието има икономическа изгода, свързана със сделката.

Лихвите се признават текущо пропорционално на времевата база, която отчита ефективния доход от актива. Лихвеният приход включва разликата между отчетната стойност на дълговото вложение и сумата му на падежа. Ефективният доход се определя чрез лихвения процент, с който се дисконтира потокът от бъдещите парични постъпления, очаквани през срока на ползване на актива, до сумата на началната отчетна стойност на актива.

Лицензионните възнаграждения се признават според разпоредбите на съответното споразумение.

Дивидентите се признават, когато се установи правото за тяхното получаване. Когато дивиденди от капиталови ценни книжа се обявят от нетния доход преди придобиването, тези дивиденди се приспадат от балансовата стойност на ценните книжа.

18. Ефекти от промените във валутните курсове

Текуща оценка на валутните активи и пасиви в СИД АД се извършва към последно число на годината.

Към датата на изготвяне на годишния финансов отчет е извършена оценка на валутните активи и пасиви по заключителен курс.

19. Промени в приблизителните счетоводни стойности

При изготвянето на финансовите си отчети предприятието използва приблизителни счетоводни стойности. Използването на разумни приблизителни стойности при изготвянето на финансовите отчети е основно изискване, което осигурява тяхната достоверност.

Очакванията и основните допускания се преразглеждат текущо.

Промяната на счетоводните оценки се признава, както следва:

- в периода на промяната - ако промяната засяга само този период;
- за периода на промяната и бъдещите периоди - ако промяната засяга и тях
- ефектът върху бъдещи периоди, ако има такъв, се признава, когато тези бъдещи периоди настъпят.

¹³ Следва да се визираща(т) основния/основните източници на приходи за дружеството.

20. Фундаментални грешки

Грешка, свързана с представяне на финансово-счетоводната информация за предходен(ни) период(и) се класифицира като фундаментална по смисъла на приложимия СС 8, когато повлиява съществено на информацията във финансовите отчети за този(тези) период(и).

За коригиране на фундаментална грешка по смисъла на приложимия СС 8, тъй като повлиява съществено на информацията във финансовите отчети за този(тези) период(и) в предприятието се прилага:

Препоръчителния подход, съгл. приложимия СС 8 фундаменталната грешка, свързана с предходния период, за който се отнася се отчита през текущия период чрез увеличаване (или намаляване) на салдото на неразпределената печалба от минали години (непокрита загуба от минали години - когато намалението на неразпределената печалба е по-голямо от салдото на неразпределената печалба преди намалението).

В годишния финансов отчет сравнителната информация от предходния отчетен период се преизчислява.

21. Промени в счетоводната политика

В предприятието не се третира като промяна на счетоводната политика:

а) приемането на счетоводна политика за събития и сделки, които се различават по същество от случилите се преди това събития или сделки;

б) приемането на нова счетоводна политика за събития и сделки, които не са се случвали преди това или са били незначителни.

За отразяване на промяната в счетоводната политика се прилага:

Препоръчителния подход, съгл. приложимия СС 8.

Промяната в счетоводната политика се прилага с обратна сила. Всяка корекция вследствие на промяната се отразява като корекция на салдото на неразпределената печалба/непокрита загуба от минали години.

Сравнителната информация се преизчислява.

Разликата от преизчисляване на разходите за данъци в отчета за приходите и разходите за предходния период се сочи като корекция на неразпределената печалба/непокритата загуба.

Промяната в счетоводната политика се прилага без обратна сила, когато корекцията на салдото на неразпределената печалба от минали години не може да бъде надеждно определено.

22. Договори за строителство

Предприятието е предприемач по **договор/и за строителство**.

Начинът, използван за определяне на приходите по всеки договор, признати през отчетния период е чрез отнасянето им към етап на завършване на съответния договор - метод "дял на завършено строителство".

За определяне на етапа на завършеност на договорите в процес на изпълнение се прилага метода на количествени разчети за извършената работа.

23. Събития, настъпили след датата на годишния финансов отчет

Годишния финансов отчет на СИД АД подлежи на одобрение за публикуване от страна на изп.директор.

Всички събития, настъпили след датата на годишния финансов отчет до датата на неговото одобряване за публикуване се класифицират в съответствие със СС 10 – Събития, настъпили след датата на годишния финансов отчет, като:

- коригиращи събития - събития, които доказват условия, съществували на датата на годишния финансов отчет, и
- некоригиращи събития - събития, които са показателни за условия, настъпили след датата на годишния финансов отчет.

V. ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ

1. Дълготрайни нематериални активи

1.1. Дълготрайните нематериални активи на СИД АД включват:

- Програмни продукти лицензии за ползването им, представени в балансова статия "Концесии,патенти,лицензии,търговски марки, програмни продукти и други подобни прова и активи"¹⁴;

1.2. Балансовите стойности за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва¹⁵:

В хиляди лева	Програм ни продукт и и лицензии за ползване то им	Права на полз- ване	Конце- сии	Търгов- ска репута- ция			Общо
Отчетна стойност							
01.01. 2023 г.	7	0	0	0	0	0	7
31.12. 2023 г.	7	0	0	0	0	0	7
31.12. 2024 г.	7	0	0	0	0	0	7
Амортизация							
01.01. 2023 г.	7	0	0	0	0	0	7
Амортизация за периода							
Салдо към 31.12.2023	7						7
Амортизация за периода		0	0	0	0	0	
Салдо към 31.12.2024	7						7
Балансова стойност към							
31.12. 2023 г.	0	0	0	0	0	0	0
Балансова стойност към							
31.12. 2024 г.	0	0	0	0	0	0	0

2. Дълготрайни материални активи

2.1. Дълготрайните материални активи на СИД АД включват:

- Земи, представени в балансова статия "Земи."¹⁶;
- Сгради – производствени, административни и спомагателни , представени в балансова статия "Сгради.";
- Съоръжения, представени в балансова статия "Съоръжения и други";
- Машини, представени в балансова статия "Машини,производствено оборудване и апаратура.";
- Производствено оборудване и апаратура, представени в балансова статия ""Машини,производствено оборудване и апаратура.";

• Транспортни средства

2.2. Балансовите стойности на дълготрайните материални активи на предприятието за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва¹⁷:

В хиляди лева	Земи	Сгради	Машини,производствено оборудване и апаратура	Транспортни средства.	Съоръжения и други	Общо:
Отчетна стойност						
Салдо към						
01.01.2023 г.	342	2435	1730	10636	224	15367
Новопридобити активи			1	4030	25	4056
Отписани активи		43		237		280
Салдо към						
31.12.2023 г.	342	2392	1731	14429	249	19143
Амортизация						
Салдо към						
01.01.2023 г.		566	719	3927	103	5315
Амортизация за периода		96	232	1180	31	1539
Отписани активи				195		195
Салдо към						
31.12.2023 г.		662	951	4912	134	6659
Балансова стойност към						
31.12.2023 г.	342	1731	780	9517	115	12484
Отчетна стойност						
Салдо към						
01.01.2024 г.	342	2392	1731	14429	249	19143
Новопридобити активи			31	480	8	519
Отписани активи		12		1178		1190
Салдо към						
31.12.2024 г.	342	2380	1762	13731	257	18472
Амортизация						
Салдо към						
01.01.2024 г.		662	951	4912	134	6659
Амортизация за периода		96	201	1420	30	1747
Отписани активи		1		576		577
Салдо към						
31.12.2024 г.		757	1152	5756	164	7829

Балансова стойност към						
31.12.2024 г.	342	1623	610	7975	93	10643

2.3. Очаквани средни срокове на полезен живот на дълготрайните материални активи¹⁸:

Очаквани срокове на полезен живот на дълготрайните материални активи	Средна норма на полезен живот (год.)	
	2024 г.	2023 г.
Сгради	25	25
Машини	3	3
Производствено оборудване и апаратура	3	3
Съоръжения	25	25
Транспортни средства	10	10
Други	7	7

2.4. За обезпечаване на задължения на предприятието към датата на финансовия отчет са предоставени дълготрайни материални активи с балансова стойност, както следва:

Дълготрайни материални активи с ограничения върху правото на собственост	Балансова стойност (хил.лв.)	
	31.12.2024 г.	31.12.2023 г.
Земи		
Сгради		
Машини		
Производствено оборудване и апаратура		
Съоръжения		
Транспортни средства	-	-
..... (други)		
Общо балансова стойност:	-	-

3.Свързани лица и сделки с тях

3.1. Идентификация на свързаните лица¹⁹

3.1.1. Свързани лица, контролиращи СИД АД²⁰

Наименование и правна форма	седалище на свързаното лице
МУЛТИМЕС ГРУП ЕООД	гр.Лясковец

3.2. Класификация на свързаните лица за целите на представянето в отчета²¹

3.2.1. Предприятия от група²²

Наименование и правна форма	Описание на типа свързаност²³
МУЛТИМЕС ГРУП ЕООД	акционер

3.3. Сделки (транзакции) със свързани лица

Сделките със свързани лица се свеждат до:

3.3.1. Получени заеми.

¹⁸ Препоръчително приложение. Попълва се при прилагането на линеен метод на амортизация.

През предходни и/или настоящия период предприятието е получило заеми, както следва²⁴:

Наименование на свързаното лице	Задължение в началото на периода (хил.лв.)		Получени заеми(хил.лв.):	Размер на начислените лихви (хил.лв.):	Плащания по заеми(хил.лв.):		Задължение в края на периода (хил.лв.)	
	Глав-ница:	Лихви:			Глав-ница:	Лихви:	Глав-ница:	Лихви:
Мултимес груп ЕООД	2486	130	400	113	1243	-	1643	243
Общо:	2486	130	400	113	1243	-	1643	243

Получените заеми са договорени при лихвен процент²⁵ :

- съответстващ на установимите нива на пазарната лихва.

Изискуемостта на задълженията е, както следва:

Получени заеми	Задължение към	Кратко-срочна част в хил.лв.	Дълго-срочна част в хил.лв.	Обезпечения
	31.12.2024 г.			
Предприятия от група	1886		1886	
Асоциирани и смесени предприятия				
Други лица				
Общо задължения по получени заеми от свързани лица:	1886		1886	

3.3.2. Предоставени заеми.

През предходни и/или настоящия период предприятието е предоставило заеми, както следва²⁶:

Наименование на свързаното лице	Вземане в началото на периода (хил.лв.)		Предоставени заеми(хил.лв.):	Размер на начислените лихви (хил.лв.):	Постъпления по заеми(хил.лв.):		Вземане в края на периода (хил.лв.)	
	Глав-ница:	Лихви:			Глав-ница:	Лихви:	Глав-ница:	Лихви:
Мултимес фарм АД	1720	219	542	88	101	0	2161	307
Свиком ЕООД	997	52	425	30	448	0	974	82
Мултимес агро ЕООД	548	42	0	16	0		548	58
Общо:	3265	313	967	134	549	0	3683	447